

Діло

Виходить щодня рано
крім понеділків.

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринок 10., Н. пов.

Конто кочт. шваб. 26.726.

Адреса тел. „Діло—Львів“.

Число телефону 261.

Рукописів
редакції не авертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місячно . . . . . 3 60 К.

чвертьрічно . . . . . 10—

піврічно . . . . . 20—

щорічно . . . . . 40—

у Львові (без доставки):

місячно . . . . . 3— К.

чвертьрічно . . . . . 9—

піврічно . . . . . 18—

щорічно . . . . . 36—

в Німеччині:

піврічно . . . . . 20— М.

щорічно . . . . . 40—

За зміну адреси
платять по 50 с.

Ціна оголошень:

Стрічка петитова, двомилі-
това 48, в надісланім 60, в
овочістках 80 с, в редакції 100
с і К. Позволені про-
вінці і заручки 150.
Некрологія стрічка 1 К.
Сталоголошення за окремою
указкою.

Одні прямики коштують
у Львові 12 с.
на провінції 14 с.

Видас: Видавничча Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Вацлав Панейко.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

ВІДОМЛЕНЕ Ц. І К. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ з 22. жовтня.

На східнім терені війни не стало нічого важкого.

ВИНА З ІТАЛІЄЮ.

По обох сторонах просника Ролер в долині Паллеріно та в області Мармолети віджида боєва діяльність. На Monte Sles удало ся нам висадити в воздух ворожу точку опертя. Рівночасно маші атаківі війська, рушивши вперед дійшли в долині Kordevole аж до другої ворожої лінії, манесли ворогові тяжкі й криваві втрати, потім вернули приводячи трохи полонених.

ВІЙНА НА СХОДІ І НА БАЛКАНІ.

Наступ виконаний на західнім березі ріки Скумбі австро-угорськими й німецькими військами, дав в наші руки деякі ворожі становнища.

ПОДІ НА МОРИ.

Дня 18. с. м. підприняла часть наших легких оружих сил морських під проводом кружка „Гельголанд“ виправу на воду південного Адриатику, шоби перешкодити ворожим транспортам.

Підчас тої виправи не спостережено ворожих кораблів, мимо того, що флотилія довгий час задержувала ся близько італійського берега. Наступи ворожої лодки проти наших боєвих одиниць дня 19. с. м. рано остали без успіху. Один італійський вістрійений літак затонув. Наші відділи літаків обкидали видатно бомбами переважаючі боєві морські сили Італії, які показали ся в далека на південнім заході і поза полем бачени наших кораблів. При тім один з італійських нищителів став очевидно uszkodжений експлуодуючою зараз коло нього бомбою. Наші морські сили й летуни вернули в повнім числі не uszkodжені.

ВІДОМЛЕНЕ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ з 22. жовтня.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт кн. Рупрехта: В Фляндрії вчора огнева боротьба від ліса в Noishout до каналу Semines Upern знов зросла до великого напруження і в богатых місяцях тягла ся аж до рана. Нині рано на основі дотеперішних донесень почали ся між Dranibank Polkappelle французько-англійські наступи.

Група військ німецького наступника в престолі: Битва артилерії між низиною Ailette і Ваге при найсильнішій ужитю всяких боєвих способів веда ся далі шлий день і з мажими перервами також вночі. В середнім відтинку Chemin des Dames, особливо від Serpigny огонь хвилями був дуже значний. Також в Шампанії і над Мозою боєва діяльність зросла.

Вчора скинено 12 неприятельських літаків і одні привязаний баллон.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Цей острів Даге в наших руках. Приведено над 1200 полонених і кілька гармат. Здобуто великі запаси. В 9 днів армія і флотя первели спільно операцію, яка дала нам острови Езель, Мен і Даге, точки, які замикають східне Балтійське море. Є се новий доказ хоробрости нашого війська і флоті.

Македонський фронт: В долині Скумбі наші і союзні війська забрали Французам в наступі кілька становищ на горах і оборонили їх проти сильних протинаступів. На дорозі Момастор—Ресна кількакратні наступи неприятеля скінчили ся нічим. Огнева боротьба і там і в широким відтинках на обох берегах Вардари остала сувільна.

Українське Педагогічне Товариство до громадянства.

Вже дуже давно Українське Педагогічне Товариство не відзивало ся до публичної жертовности. Були інші пекучі потреби, тож наше товариство вберігало супроти них льоальну резерву. Але тепер, коли наука в наших численних приватних школах без жертв наших земляків була би неможлива, пригадуєть ся Головна Управа товариства зі своїми потребами.

У Львові є всім приватних шкіл товариства:

1) Приватна жіноча учительська семирарія, 136 учениць. Удержане сеї школи є получене в так великими видатками, що мимо шкільних оплат, впрочім невисоких, товариство докладає до неї річно около 20.000 корон. Се школа робить від 12 жіт що року стараня о право прилюдности, та дістає все відноувну резолюцію в заміткою, що школа отримає право прилюдности тільки тоді, як згодить ся на утраквіям. Але наше товариство не вйде в принципіального становища.

2) Чотирокласова жіноча школа вправ при семінарії, в правом прилюдности, 70 учениць (вул. Драгоша ч. 17). Діти бідні, не можуть зложити навіть низенької оплати 8 корон річно, а навчання потребують підмети на одіж, обузу, книжки і шитки. Та школа коштує товариство річно около 7000 корон.

3) Пятикласова дівоча віділова школа ім. Тараса Шевченка в правом прилюдности (вул. Мохнацького ч. 12). Давнійше називана ся така школа: девятикласова. Оплата за науку всего річно 12 корон. Богато бідних учениць уальнюють ся й від сеї оплати. Удержане річно 14.000 корон.

4) Мужеська чотирокласова школа ім. Бориса Грінченка в правом прилюдности (вул. Городецька ч. 95), 206 учеників в шести відділах.

5) Дівоча чотирокласова школа ім. Бориса Грінченка в правом прилюдности (вул. Городецька ч. 95), 160 учениць в чотирех відділах. Ті обі школи веде Кружок У. П. Т. ім. Бориса Грінченка і видає на них річно около 20.000 К.

6) Мішана чотирокласова школа ім. короля Данила (вул. Жовківська ч. 62) 249 дітей в шести відділах, коштує річно около 10.000 К.

7) Мішана школа ім. князя Льва (вул. Клушинська ч. 5, бічна Личаківської), 87 дітей в трох класах, четвертої ще нема, коштує річно около 5000 корон.

8) Хлопча школа ім. Т. Шевченка (вул. Драгоша, ч. 17) для стрійської дільниці, 119 хлопців в трох відділах, четвертої класи нема, коштує річно около 5000 корон.

Кружок У. П. Т. в Перемишлі веде дві народні приватні школи в самім Перемишлі.

Крім того удержує товариство чотири приватні гімназії: В Яворові (8 клас), в Долині (7 клас), в Городенці (8 клас), в Рогатині (6 клас) та чинить заходи о відноув приватної гімназії в Чорткові при помочи місцевих чинників. Удержане одної гімназії вносьть пере річно річно 40.000 корон.

Приватні жіночі учительські семінарії (зглядно курси) то обновлюють ся то свіжо закладають ся: в Коломиї, Тернополи, Долині, Перемишлі і Драгобичі.

На ведене всіх сих приватних шкіл треба товариству грошей, і то не мало грошей. Загальна дорожнеча всіх річних відбиваєть ся й на школі: губка, що коштувала перед війною 2 корони, коштує тепер 7 К 50 с., одна лавка на три учениць 120 корон, таблиця 130 корон, кільограм крейди 3 корони, кільограм олію до запусканя підлоги 5 корон (перед війною 40 с.) і т. д., і т. д. А вже всі аж надто добре знаємо, що нині коштує сотнар угля та дров!

Супроти надходячої зими Головна Управа товариства просить о можливо як найкращішій щедрі жертви на школи товариства, яке мимо всіх перепон моральних і матеріальних свої приватні школи вести хоче. Судьбу їх віддає в руки всіх наших тямучих земляків і землячок.

Перед війною опікував ся приватними гімназіями красивый Шкільний Союз („Рідна Школа“). Тепер силою обставин перед перешкодою над гімназіями на У. П. Т., отже просимо всіх людей, що в своїм часі підписали декларації „Рідної Школи“, реалізувати свої зобовязаня на річ приватних гімназій чеками У. П. Т., які отсе долучуємо.

Головна Управа Українського Педагогічного Товариства.

Мирові предложения робітничо-жовнірської Ради.

ПЕТРОГРАД (ПТА). Виконуючий відділ робітничо-жовнірської Ради після вибору бущого міністра праці Скобелева заступником російської демократії на конференції антанту в Парижі виробив для него отсі вказівки в справі мира:

1. Олоружжене Росії німецькими військами, автономія для Польщі, Литви і лотиських провінцій.

2. Автономія для турецької Арменії.

3. Розв'язка ельзасько-льотаринської справи плєбісцитом при запервенно свободи голоування.

4. Відбудова Бельгії і відшкодованя за її втрати в міжнародного фонду.

5. Самостійність Сербії і Черногори в відшкодованям, які мають бути вилужені в міжнародного фонду. Сербія одержить доступ до Адриїського моря, Боснія і Герцоговина стане автономною.

6. Спірні області на Балкані одержать поки що автономію до часу переведеня плєбісциту.

7. Ромунія буде відбудована в тих сьмих границях і зложить обігання, що дасть автономію Добруджі та що по думці 3. артикулу берлінського договору заведе рівноправність жидаї.

8. Автономія італійських провінцій Австрії до часу невведеня плєбісциту.

9. Віддача кольоній Німеччини.

10. Самостійність Греції.

11. Знеутраляванне всіх морських проливів, які ведуть до замкненого моря, та каналів Суєса і Панамы, свобода мореплавств і знесенне права займаті і торпедувати торговельні кораблі.

12. Всі воюючі держави зрїкають ся доганя контрибуції і відшкодовань під яким-небудь видом. Всі контрибуції, наложені підчас війни, мають бути повернені.

13. Кожда держава є незалежна у своїй торговельній політиці, але всі держави обовязують ся вретти ся торговельно бльокади і не заключувати окремих договорів цлових.

14. Мирські умови мають бути уложені на мировім конгресі відпоручниками, які мають бути вибрані національними представництвами. Ті умови мають бути потвержені парламентами. Дипломати обовязують ся не заключувати тайних договорів, котрі як суперечні міжнародному праву є нежакі.

15. Постепенне розоружуванне на суші і на морі з заведенням опісля системи міліції.

Ті вказівки кінчать ся порученням, шоби делегат страв ся усунути всякі перешкоди, які стоять на дорозі до скликаня стокгольмської конференції, та домагав ся паспортів для відпоручників тих держав, які забажають взяти в ній участь.

Роввяване Думи.

Вибори до конституанти.

ПЕТРОГРАД (ПТА) З огляду на те, що рішення скликає установчих зборів визначений на 25 листопада, видало тимчасове правительство розпорядок, що четверту Думу роввявають ся посольські мандати погасають.

Кільман в Будапешті й Відні.

Львів 22 жовтня 1917.

Німецький секретар уряду заграничних справ Кільман, який був з німецьким цісарем в Ссфі й Царгороді, в повороті має вступити до Будапешту й Відня для обміну думок з державними мужами Австро-Угорщини. В суботу вечером прибув Кільман до Будапешту.

Як російські війська господарять в Румунії.

ГАПАРАНДА (Ткб) „Русское Слово“ доносить, що зредагит румунської делегації в Петрограді Братяну вручив товаришеви президента міністра Коновалову ноту про те, що російські війська в Румунії знищили або вивели майже всі румунські промислові вироби й товари. Коновалов зарядив швидко погоджене просьби делегації, щоб дозволено румунському населенню користати в російських засобів.

Німецькі поступи на Балтійським морі.

БЕРЛІН. Звідомення генерального штабу з 21 жовтня: На острові Даге наші війська заняли східний беріг. Доси зголошено кілька тисяч полонених.

Остров Шильдав, положений між островом Моон і сушею ми обсадили.

Російські морські сили опустили Моонсунд і відплили на північ, оставляючи розбитий корабель „Слава“ і чотири пароходи.

НОВИНКИ.

Львів, 22 жовтня 1917.

— Генерала-полковника Бема-Ермолі, командант П. армії, з якою він 22 червня 1915 вступив як побдинок до Львова, вшанувала прибічна Рада м. Львова, називаючи дотеперішну вул. Панську вулицею Бема Ермолі. Святоче відкри-

ідею негативною, реакційною і руйнуючою. Навпаки, ідея національна, як уське живе почуте, може бути тільки силою творчою. І горе тому народові, який не знає такої творчости, який є мертворождением (Оплески).

Зразу нам здавало ся, — говорить Шульгин, — що ми одинокі, що вся решта Росії йде наче б то іншим шляхом, часом навіть нам ворожим. Однаже національна ідея побидла. Наступив перелом, який закінчив ся нашою угодою з не українською демократією, угодою, яка переходить у тривалий і нерозривний союз. І тепер уже стає чим раз яснійше, що без означеної творчости на місцях і з окрема на Україні, не може розвивати ся сама держава (Оплески).

Шульгин не годить ся з М. Славинським, який уважає, що Україна має вже фактичну повну автономію. — Наша автономія, — говорить він, — ще не повна, права Генерального Секретаріату ще у цілості осигнені, та вони, — сі права, — у будучай. І завдання Генерального Секретаріату ми вважаємо працю над збудованям фундаменту, на яким буде основана широка національно-територіальна автономія України без штучного вкороченя її розмірів (Оплески).

І так ми переходимо зі стадії національного підсуму до праці ділової і творчої. І всі інші національності також переходять сю стадію. Я переконаний, — говорить на закінчене Шульгин, — що сей з'їзд вивих нову сторінку не тільки в історію російської республіки, але і в історію цілого світа, бо за нашим прикладом стануть перестроювати ся інші держави. А Український Генеральний Секретаріат надіється, що в його тяжкій творчій праці серед тяжкого стану краю, він майже повну моральну піддержку (Оплески).

Після привіту київського городского голови Е. Рабинова і представника польської Централі Кноля заряджують ся перерву до слідуючого дня.

(Далі буде.)

те орієнтаційної таблиці відбуває ся в суботу 20. с. м. Потім в ратушній салі вручено Бемови Ермолі золоту пам'яткову медалью.

— Український народний університет в Києві. Як доносить Петроградська Телеграфічна Агенція, в Києві отворено святощо український народний університет, про якого валожене доносити ми минулого тижня.

— Дирекція єдиної міської школи з українською виш. мовою у Львові сміє звернути увагу суспільности на нужду, серед якої животіє убога наша шкільна дітвора сеї школи. Голод, холод і брак відповідної домашньої опіки підтинає сей цвіт нашого народу, а зима, що вже облягаєть ся, грозить йому просто катастрофою. Тому звертаємо ся до милосердних сердець нашого жертволюбивого загалу з найгорячішою просьбою о поміч. Всякі (навіть найдрібніші) підмоги — чи то в формі гроша, чи переносеного, для власного ужитку нездатного одія, обуви і т. п., чи також в формі споживних артикулів (картофель і т. д.) просимо складати в шкільній канцелярії при ул. Скарбківській 26. що дня рано і вполудни о кожній порі, за що в імени шкільної дітвори вже наперед складаємо найсердечнійшу подяку.

— В. к. утравістичним мужьським учительським семінари в Самборі від початку сего шкільного року по нинішній день ніхто не вчить української мови. І се діється в утравістичнім семінарі! Щось подібного діяло ся минушого шкільного року ч в золочівській гімназії, де через цілий рік ніхто не вчив української мови. А Золочів прайше лежить в околиці з переважючим числом українського населеня! Не знаємо, як там тепер. І на се проливали кров тисячі й мільони наших воєнків, щоби відтак їх діти не мали спроможности вчити ся рідної мови?!

— Клич в ратунок. З Чортківщини пишуть нам, що тамошні відносини кроче вимагають, щоби туди прибув як найшвидше посол округи, розслідив докладно положеня населеня і старав ся дорогою чи парламентарної акції чи інтервенції у центральних властей прийти населенню в поміч.

— Іспит зрілести в ц. к. учительській семінарії в Станиславові (цілий і поправчий) приватистів і приватисток розпочнеть ся письменною частю 12. листопада в годині 8. рано; устний — 20. листопада в годині 8. рано. Євентуальні нові поданя або аголошення давнійше знесенних подань приймає дирекція до кінця жовтня. Висми на поодинокі курси семінарії продовжують ся ще до кінця жовтня.

— Український учительський семінар у Відні числить тепер стоїтькнанайцять учеників. Богато молодіжи, яка вернула до краю і який віднають підмоги, прибуло знова до Відня, де школу мають добру і з ц. к. іспитовою комісією та декше можуть вжити, чим пр. у Львові. Стараєм укр. допомогового комітету (VIII. Strozzgasse 32), до которого треба зголошувати ся о інформації в справі приїзду до Відня, прийнято богато молодіжи до т. зв. „Heim lva“, де мають дарове повне удержане. „Культурна Рада“ за няла ся матеріяльним поліпшенем учительського збору. Управа поборола трудности, таву розвій сеї школи йде правильно і з найкращим успіхом. Користайте, земляки, зі своєї школи як найбільше, та висуйте свої діти до школи вяряз при семінари, нехай у Відні не винарю довають ся! При семінари є приготована класка до семінара для учеників, котрі скічили 14 літ жатя. — 3.

— За знесенне російського університету у Києві. „Новос Время“ в 30. в. ст. вереня у телеграмі з Києва повідомляє: В українській пресі підносять ся догагане знесеня київського університету як цитаделі реакції.

— Українська опера у київсьім городсьім театрі. Як повідомляє „Київская Мысль“, відбуло ся перше засіданя ново утвореної театральної комісії. Комісія згодилась на догагане айте пренера городського театру підвисити діям міськ, рівночасне одначе зобов'язала його між км. виставити у претяві сезону 2 українські опери: „Тараса Бульбу“ і „Різдвяну ніч“ М. Лисенка. — Ф. К.

— Зимовий режим їзди на лініях міського трамвая у Львові розпочав ся з дня 16 с. м. Рух левів відбуваєть так: 1) Перші вози розпочинають вразильний рух, будуть відїжджати: а) з Гетманських Валів до всіх кінцевих стадій о годині 6:40 рано, б) від кінцевих стадій в напрямі до Гетманських Валів о год. 7 рано, 2) Послїдні вози будуть відїжджати: а) з Гетманських Валів до всіх кінцевих стадій о год. 11 вночі, б) з Гетманських Валів до претякя побія жандармерії (ул. Льва Сапіги) о год. 11:20 вночі, в) з Гетманських Валів до жевківської ретачки о год. 11:20 вночі.

Українські гімназійні курси в Гмінді.

До дуже нечислених наших воєнків зобутків на культурнім полі, осигнених по довгах і важких заходах, треба безперечно зачислити українські гімназійні курси, zorganizовані для дітей українських виселенців при таборі збігців в Гмінді. З уваги на те, що поза гімназійними курсами у Відні гміндські курси являють ся одинокою пробою організації нашого середнього шкільництва підчас воєнної заперухи та що вони мали виповнити бодай в малій частині сю величезну прогалину, що її виклала війна в кадрах нашої будучої інтелекції, не без інтересу буде нашій ширшій громадї дізнатись дешо більше про згадані курси, а то тим більше, ще досі про них у нашій пресі не стрічалося близьких звідомленя.

Гімназійні курси у Гмінді, що обіймали в мин. шкільнім році чотири класи низшої гімназії й підготовляють каясу, розпочали правильну науку наслідком усяких перепон доверва в перших днях лютого с. р. Головний контингент учеників становили ученики гімн. курсів в Кірхбергу, де до того часу ведено І. І. кл. гімн. та підготовляють каясу. З перенесенем снх курсів до Гмінду слїдувала підкомета їх реорганізація: zorganizовано повну низшу гімназію, скомплетовано учительський збір, подбано про наукові середники та й відповідне приміщеня гімназії, наслідком чого фреквенція відразу зросла. Дал курсів внаймлено партер і І. поверх німецької народної школи в Унтервіланда (Unter-Wilands), віддаленої від табору 15 мин. ходу. Приміщеня як на воєнний час зовсім вдоволяють. Наші ученики учились в однім будинку разом з німецькими дітьми, ніколи однак не було ні найменших непорозумінь між молодіжю обох народностей, що належить піднести з тим більшим натиском, що відношеня населеня до збігців було на загал вороже.

Фреквенція учеників підлягала з природи річи доволі сильній флюктуації. З початку було в заведеню 76 учеників, найвище число, до якого дійшла гімназія серед року, було 127, а кінцем шкільного року остало 108 учеників, в тім числі 11 дїчат. Молодіж рекрутувала ся з усіх повітів галицької України, а також з Буковини й Волині. І так найбільше учеників було з тернопільського повіта 21, з львівського 12, з підгаєцького 11, з перемиського 9, тербовельського 6, буцацького 5, богородчанського і станиславівського по 4, по 3 з брїдського зборівського, перемишлянського, томашовського, вижницького, кіцманського повіта та кременецького уряду, по 2 з бережанського, городенського, равського, рогатинського, та по 1 з бобрівського, борщівського, городецького, збарського, колонийського, надвірнянського, заставницького повіта (Буковина), та 1 в Відні.

Молодіж курсів се матеріал з кожного погляду вельми різнородний. Були між учениками такі, що через 2—3 роки зовсім не вчились, то знова такі, що кожду класу деінде підчас війни перезодили. У кожного майже є якась своя трагедія. Поза звичайними страданиями збігців — втрата батька, матері, обох родичів, а то й воєнний досвід, перебутий на власній шкірі, як пр. двомісячна примусова фірманка при трені і т. п. І важна річ, що сумний воєнний досвід, важка школа життя не вломили наших хлопців, як би сього можна побоюватись, вони лиш навчали їх передчасно дивитись серіозно на світ. Гміндські ученики учились незвичайно пильно, так що радше треба було повдержувати їх від надмірної праці, чим підганяти до науки.

Тим то і вислід науки на курсах більш чим вдоволяючий. В днях 14. і 15. серпня с. р. відбув ся річний іспит перед ц. к. іспитовою комісією в Відні під проведом п. дир. Юліана Леміцького. До іспиту вступило 106 учеників, з яких комісія признала 13 здібними з відзнакою, 70 здібними, 10 взагалі здібними, 2 оцемем, 14 нездібними, а лиш 14 учеників признало нездібними. З огляду на се одиак, що і у снх учеників причиною слабих поступів була дедежа недуга, комісія дозволила їм складати по фекіях доповнюючий іспит. Взагалі вискузував ся председателю урядової комісії п. дир. Леміцький дуже хохважно про працю учительів та про гарду вислід науки за так короткий час триваня курсів в Гмінді. Головну заслугу в снм належить безперечно приписати умілій управі курсів, яка спачвала в руках зисного зі своєї громадянської праці в краю о. преф. д-ра Маколя Койсера з Тернополя, що справді по батьківські опікував ся учениками, та при ревнім сподвожаню своїх душпастирських обовязків в таборі заподдавимо дбав про удержаня курсів на міжовіднім научнім та педагогічнім рівнем.

Управа курсів, як і весь учительський збір дбали також про педзащитнія захваня молодіжи, який треба було заступити родичів і родиню. Майже всі хлопці (за всімчим кількох дітей з інтелекції) були приміщені в таборній бурсі,

дівчата — в приюті для дівчат. Бурса приміщена в 2 відновлено адаптованих бараках під лісом. Підчас своєї медової гостини в Гімніді звинячував бурсу Матр. Шептицький, та пискав про неможливо про її уладженні. Педагогічний провія бурси свочивав в руках проф. Слободинка.

Мелодіж гміндських курсів уладжувала 28. квітня с. р. виключно своїми силами концерт в честь Тараса Шевченка, що випав з кожного погляду дуже гарно, та напевно лишить ся в душі всіх учасників гарним спомином в часу великого лихолітя. Хор гімназії брав також участь в академії в честь Івана Франка, уладжений нахедом усіх таборових товариств і організацій. На закінченні шкільного року д. 15. серпня с. р. відбуло ся шкільне свято зі співаним і деклямаціями учеників, на якім промовляли до молодіжкі голова ц. к. Іспитової комісії дир. Ю. Левицький з Відня, о. дир. д. р. Конрад і заступник начальника табору д. р. Білянський. Поза сим співав гімназійний хор у неділі і свята підчас служби божої в таборі церкві. Науку співу вів проф. Чизка, якого заслугою є, що сей діточий хор здобув собі в Гімніді загальні симпатії дубляки.

З днем 17. вересня розпочала ся на ново правильна наука на гімн. курсах. Замітна річ, що мимо того, що початок шкільного року припав на час частинного розв'язання табору на складок редатрійшій виселенців та мимо викликаной сим горячки серед загалу виселенців фреквенція гімназії значно побільшилась. А іменно до підготовляючої класи зписало ся 25 учеників (з тім часі 8 дівчат), до I. кл. 45 (в тім 4 дівчат) до II. кл. 36 (в тім 5 дівчат), до III. кл. 17, до IV. кл. 4, до V. кл. 7, разом 134 учеників (з того 17 дівчат). Збільшені фреквенції серед згаданих обставин, се найкрасшій знак, що гімназія в Гімніді змігла здобути собі повне довіре родичів та що вона відповідає дійсним потребам суспільности в даний момент. З огляду на збільшені числа клас через отворене V. кл. заангажовано в сім році ще одну силу в особі досвідного педагога проф. Гриневича. Підготовляючу класу веде проф. Завуляк на місце проф. Слободинка, якого покликано до Станиславова. Гімназійні курси будуть перенесені на дях із Унтервільянас до одного крила народної школи в таборі, так як з вїздом виселенців фреквенція нар. школи значно зменшилась. Се буде великою полєкшою для учеників, бо не будуть потребувати відбувати далекої дороги до школи тай будуть могли заощадити черевики, які весь час становлять хилеву п'яту гімназії.

Взагалі роблять ся заходи, щоби вивинувати гімн. курси в потрібні наукові середники та забезпечити їм дальший правильний розвиток аж до часу, коли стане можливим перенесені гміндської гімназії до одного з міст галицької України. Маємо певну надію, що ся хвиля вже близька та що наші політичні чинники зуміють зберігти сей наш культурний здобуток враз з повязаними до нього боніфікаціями для нашої бідної молодіжкі і на час по війні. Б.

О П О В І С Т К И.

Вівторок, 23 жовтня 1917.

Имя: греко-кат.: Велика. I Е — римо-кат. Івана Калістрани.

Завтра: греко-кат.: Флорія дїх. — римо-кат. Рафаїла Ал.

Бібліотека Товариства „Просвіта“ (Ринок ч. 10 П. поверх, вхід в галерію) отворена що дня від 4—6 по полудни крім неділі і гр.-кат. свят. V. 3—5

В рогацькій гімназії речення ввійли до клас I—VI продовжуєть ся до кінця жовтня. Хто має би важну перешкоду, може вписати ся і в перших днях падолиста — Д. Лукіянович, управитель гімназії.

Склад Української Різничі в Станиславові містять ся при ул. Сявєжинській ч. 14. — Ди рекція. 381 1 1

†
Найдорожшій наш сїм

ВОЛОДИМИР КОСТЕН

порукач п. п. в 24. році жити, ранений на італійським фронті, помер також в польській шпиталі дїя 8. вересня 1917. і на місцях кладовища в Оталія встав похоронення.

Пробити також горем пращаво його в послїдєєні аболітам сердєц та сєрєво в сїч і персьво знаєволах і товариств його о молитву.

В Новім сєлї, 18. жовтня 1917.

ІВАН І МАРІЯ КОСТЕКИ
редчі
також брати та сестри.

НАДІСЛАНЕ.

Красний адвокат

Д-р ЕВГЕНІЙ ГВОЗДЕЦЬКИЙ

веде канцелярію у Львові

при вулиці Красицьких ч. 6. 42—7

ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

Хто би знав де перебував мій муж Тимко Гринчук а Серетя пов. Зборів, котрий нарокував до війська 1. серпня 1914. то прошу дати знати Зофії Гринчук Otmind N. O. Barackenlager N-ro 29. 347 1—1

Хто би знав, де перебував мій муж Петро Пашко а села Лимач пов. Броди, котрий нарокував до війська 1. серпня 1914, до Золочева, Inf. R. 80. Komp. 11., владить подати його адресу на адрес: Бека Пашко in Otmind K. k. Baracken, Bar. 105. N. Oest. 352 1—1

Оголошення.

„SALFERS“ Прошу усіх панів, які голять ся апаратом або т. н. наві спробують спеціально острі ножки марки „Салферс“ а будуть певно идоволени. Ціна за туди K 7. Маю на складі знамениті перфума Львів, Санстуска 7. 319B 10-30

Брак обуви привезолю нас до шанованя голівок. Набивано шкірками без конкуренції. Нечувана демєвїсть у цілїм Львові. Санстуска 29. — 341 Уважайте на число хати. 3—6

Нова англїсоне убрание на високогє росту мїщану до продажя. — Львів, вїд Кєсара Бончолського ч. 7. двері 7. 336 4—6

Плацини на хлопця 5 7 лїт в футурїям кошївром на продаж в „Труді“, Львів, Ринок 10. 349 1—1

Потрїбно зараз доброго інструктора на село. Условїя дуже корисні. Близкі повєсиєт подая І. Раковський, учитель академічної гімназії у Львові. 345 2—3

Інструктор

потрїбний сейчас на село до приватної науки трох дітей I кл. гімн. I IV. Платня: ціле удержаня і 100 корон місячно. Зголєшено до уряду парохїального в Грушці пошта Тогмач. 350 1—3

Лямпи ацетїліновї, ручні, до роверів, столові і повововї в великі виборї. Карбїт усе на складі. Ліхтарї електричні кашєткови поручає **ЕМІЛЬ РОЗЕНМАНН** Львів, вул. Акадємічна ч. 26. 294 6—10

Чи маєте ви? Великий український співаник НАША ДУМА

Зладив Антїм Гапик. (Друге виданє, справленє і побільшенє). 182 пісєнь. 200 коломиїв.

Пісїє подїленї на шість груп:
I. Патріотичні і політичні (21 пісєнь).
II. Історичні (19 пісєнь).
III. Становї: а) козацькі (17 пісєнь), б) чумацькі (7 пісєнь), в) бурлацькі (7 пісєнь), г) опришківські (3 пісїє), д) побутовї (18 пісєнь).
IV. Сїчовї, сокільські, стрїльчачї (26 пісєнь).
V. Любовні (64 пісєнь).
VI. Коломиївкі (200 пісєнь).
Цїна співаника „Наша дума“ K 2.00. (оправленї в полатню K 4.50).

Сей великий Співаник можна набути також окремими частями, а імянно частє перша п. а.

НАША СЛАВА

у якї помїщенї пісїє патріотичні і політичні, історичні, становї, сїчовї, сокільські і стрїльчачї. Співаник НАША СЛАВА коштує K 1.40.

Часть друга п. а.

НАША ПІСНЯ

містять пісїє любовні і коломиївкі. Співаник НАША ПІСНЯ коштує K 1.40.

ДОТЕ И, ВИГАДІЙ, ЖАРТИ.

Велїка книжка а в нїї можна 900 разів засміятї ся. Коштує в брошур. 1 кор. 80 сот. оправленя в полатню 2 кор. 10 сот. На порто вичїнаєть ся 30 сот. порученє 65 сот. Замовленя і рівночасно гроші треба вислати під адресою: V 9—7

Канцелярія Тов. „Просвіта“ Львів, Ринок 10.

Адреса: *Konferenz der Zentralstelle der Ukrainischen Jugend in Wien, VILLEDERER GASSE 10*
ПРОСИМО НА СЮ АДРЕСУ СЛАТИ ЛИСТИ І ДАТКИ НА СТРЕЛЕЦЬКІ ВУЛИ.

- Переробляє капелюхи - М. ТОПОЛЬНИЦЬКА

Львів, вул. Копєрника ч. 1. 214 (над аптекою Миколїша). 14—39
Замовленя з провінції приймає і скоро виконует

Цїлий світ перейдеши як умієши по нїмецьки говорити.

ПІДРУЧНИК

ДО науки нїмецької мови. зладив Ю. РУДНИЦЬКИЙ. можна легко учити ся говорити по нїмецьки.

Підручник сей надїє ся так для початкуучих як і для тих, що вже учили ся, або вже уміють де-що по нїмецьки або хочуть учити других. У підручнику подано самі практичні жєкції, так що вичивши їх можна вже порозуміти ся в Нїмцїях у найкращїх сїрахах. В лекціях говорять ся про такі річи: сїльське обїсєтє, річка, село, місто, барва, сїльська хата, мешканє в місті, на торзі про масло, ярини, землєволодї, господарські будинки річи, їздє возом, їздє велїпанєцею, закупила в скелї, гостєвня, веденє господарки, (вїмє, весєлє, лїто, осїнь) побут в Відня, мїж ремїсниками, при мїску і т. а. Книжка обїмає 2.9 стор. друку. Поданї вїрчїє граматика і до кожної лекції словарєкє.

Однє прик. коштує 4 кор. брош. а оправленї в полатню а вичїнаєть 6 K 50 сот. На почтєву пересылку треба долучати 65 сот.

Вислєля тільки за готївку: **Канцелярія Товариства „Просвіта“** Львів, Ринок ч. 10.

КАЛЕНДАР на 1918 р. „ПРОСВІТИ“

Великий ілюстрований Калєндар „Просвіти“ на 1918 р. вже кїнчить ся друкувати. Будє обїямнї двїдцять аркушїє друку. Друкований на гарнім паперї, новими черенками, прикрашений численними ілюстраціями. В склад його входить дуже богата літературно-наукова частє, в котрій взяли участь наші передовї письменники. З огляду на величезні кошта виданя (друк, папір, ілюстрації і т. п.) ціна одного примірника вносить —

пять (5) корон

а в поштовою пересылкою 5 кор. 65 с. Друковано тільки в такїм числї примірників як минулого року, коли то калєндар (на 1917 р.) розїйшов ся за три місяці. Тож хто хоче мати Калєндар на 1918 р. радимо спїшити ся, бо супроти відбитої частї сїхідної Галичини часло покупаїв будє певно бїльше як в минулому році.

Належитість 5 кор. 65 сот. можна вже тепер вислєляти на адресу канцелярії Тов. „Просвіта“ у Львові (Ринок ч. 10), котра ще виходїє калєндаря безрозколочно вичїно його тїм, що прислєляє належитість і то в такїм порядку як наспїли замовленя. V. 9—10